

tig klart for mig, hvilke Folk man har tænkt sig, der skulde være Skoleinspektører, og om man har sørget for, at de komme til at bo beleilig for deres Distrikter, thi Lønningens Størrelse maa jo for en stor Del komme til at bero derpaa. Man maa sørge for, at Distancerne ikke blive for store. Det er jo Ting, man iøvrigt nok vil kunne enes om, naar man først bliver enig om, at man vil have et Likhyn. Forøvrigt skal jeg slutte med at sige, at jeg, ligesom flere af de Herrer, der have udtalt sig, synes, at der i dette Lovudkast er et brugbart Grundlag for en Forhandling, og at jeg nærer det Haab, at der, naar der bliver viist en god Del Belivillie fra begge Sider, saa ogsaa nok vil komme noget Godt ud af det; men jeg skal dog ikke negte, at den politiske Side af Sagen, Stillingen lige overfor Regjeringen, og det gjælder den ærede Minister ligesom ogsaa den ærede Ministers Kollager, er en Anstødssten i mine Dine. Jeg vil ikke unblade at sige det, fordi jeg ikke holder af at gjøre en Høverkule af mit Hjerte; jeg vil sige det rent ud: Det er en Anstødssten for mig. Iøvrigt vil jeg dog tilføje, at dersom den overordentlige Belivillie, hvormed den ærede Minister udtalte sig, jeg kan næsten sige paa alle Punkter, igaar, og som endog saa gif saa vidt, at jeg tror, at der neppe var Nogen, som havde et Ønske at frembære, som den ærede Minister ikke vilde imødekomme, skulde være oprigtig ment, saa at vi skulde have den Fornøielse at se, at den ærede Minister, naar Arbejdet virkelig kommer til at foreligge, ogsaa stiller sig saaledes, at han opfylder alle disse Ønsker, saa maa vi se bort fra den politiske Stilling og tage Loven; men dette har jeg jo rigtignok Lyst til at faae at se først; thi det er først, naar anden Behandling foreligger, og vi faae Behandlingen af de enkelte Paragrafer, at vi kunne se, hvorvidt den ærede Minister kan gaa, om ogsaa hans Handlinger virkelig svare til de Ønsker og Tilfagn, han har givet til de forskjellige Sider. Jeg siger det ingenlunde for at kaste nogen Behreidelse paa den ærede Minister; thi jeg tilstaar, at ved Begyndelsen af en Sags Behandling er det altid behageligt at se, at en Minister stiller sig saa forekommende som mulig; vi kunne tidsnok komme til, at han begynder at modsette sig. Men jeg vil dog heller ikke være altsfor sangvinsk; jeg har for længe været Medlem af dette Thing til ikke at vide, at en Minister kan berede os Skuffelser. Ved den første Behandling gaar det ofte saaledes, at Ministeren er saare villig; men Skuffelsen kommer senere, og det vil jeg minde den ærede Minister om. Det vilde iøvrigt glæde mig meget, hvis de senere Forhandlinger skulde vise, at den Smødekommen, som den ærede Minister har lagt for Dagen lige over for Thinget, virkelig kunde ske Fyldest lige over for Lovens Paragrafer; thi saa er jeg temmelig sikker paa, at vi ville faae en god Skolelov. Til Slutning skal jeg udtale sammen med

de Herrer, der allerede have udtalt det, at dette er en Sag, som Befolkningen er meget spændt paa at faae saa snart som mulig, naar det da virkelig bliver en god Lov, og at alle Parter ønske jo før jo heller at faae ordnede Tilstande i disse Ting. Jeg gjentager det nok en Gang, at jeg ikke saaledes som den ærede Taler, der sidst havde Ordet, finder, at dette Lovarbejde skulde være aldeles usikkert til at faae en Lov ud af. Det er maaffke ikke rigtigt, naar jeg siger det; men jeg hørte til Slutning det ærede Medlem give det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds et Tilfagn om, at, naar han fik sine Lovparagrafer fyldestgjorte, vilde det ærede Medlem være med til at arbejde videre paa Loven; det synes jeg for mit Bedkommende ikke rimer hverken med den første Del af det ærede Medlems Foredrag eller med hans Optraeden igaar; thi naar man virkelig har i Sinde at gjøre Sit til at faae Lovarbejdet grundig behandlet, er det ikke rigtigt at forbigaa en første Behandling, dette er en for vigtig Sag til, at man skulde skyde den længere ud end høist nødvendigt. Thi, som jeg allerede har udtalt, de Tanker, som den Enkelte ikke har udtalt ved første Behandling, kan han ikke beklage sig over ikke ske Fyldest, naar han ikke har udtalt dem i Tide. Det er Grunden, hvorfor jeg har taget Ordet; men jeg vil indrømme, at det ikke havde været nødvendigt. Jeg vil ikke gjøre mig skyldig i Gjentagelser; men den Gang jeg bad om Ordet, frygtede jeg for, at det ikke skulde blive sagt. Det er imidlertid senere kommet frem. — Skjøndt jeg endnu havde flere andre Ting at sige, skal jeg dog ikke optage Thingets Tid længere, men blot udtale det Ønske, at dette Lovarbejde maa gaa fra os ud til Befolkningen som en frugtbringende og velgjørende Lov.

Scharling: Saa længe Situationen er, som den er, og saa længe man endnu ikke veed, hvilken Betydning det overhovedet vil have, at vi behandle dette Lovforslag, vil man finde det naturligt, at man ikke nu gaar dybt ind paa en Omtale af det omfattende Spørgsmaal, som foreligger i dette Lovforslag. Jeg for mit Bedkommende skal indskrænke mig til at fremdrage et enkelt Moment, som jeg tror fortjener en særlig Opmærksomhed, da det i og for sig selv ikke springer stærkt i Dinene. Som bekendt vil der ved det foreliggende Lovforslag, saafremt det bliver udtalt til Lov, blive ført en ikke ubetydelig Andel af Udgifterne for Skolevæsenet over paa Skoleafgiften. Den Tante, som ligger til Grund herfor, er jo den, som jeg fuldkommen billiger, at, hvor Kalen er om at meddele den almindelige Rundskab, som man maa ønske, at enhver Statsborger skal have, bør den enkelte Kommunes Uformuenhed til at bære de dermed forbundne Udgifter ikke stille sig i Veien; det er derfor ret og billigt, at de mere velstaaende Kommuner tage en